ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА С ПРЕДОСТАВЕНА ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 39, АЛ. 6, Т. 2 И ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 40А, АЛ. 3А ОТ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Чужденците с предоставена временна закрила имат право на здравно осигуряване, достъпна медицинска помощ и на медицински услуги при условията и по реда за българските граждани, с изключение на медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност по смисъла на § 1, т. 22 от допълнителните разпоредби на ЗЗО (аргумент – чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗУБ).

В сила от 26.04.2022 г. разпоредбата на чл. 40, ал. 10 от ***Закона за здравното осигуряване*** (ЗЗО) определя дохода, сроковете и начина на внасяне на здравноосигурителните вноски за лицата с предоставена временна закрила, лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и лицата по чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО.

Лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 от ЗЗО са лицата с двойно българско и чуждо гражданство, които пристигат от държава, на чужденците от която е предоставена временна закрила.

Съгласно чл. 40, ал. 10 от ЗЗО *За лицата с предоставена временна закрила, лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и лицата по чл. 40а, ал. 3а с постановление на Министерския съвет се определя:*

1. доходът, върху който се дължат здравноосигурителни вноски;
2. срокът, за който се внасят здравноосигурителни вноски;
3. датата, от която възниква задължението за здравно осигуряване;
4. датата, от която възникват правата на здравноосигурените лица;
5. редът за внасяне на здравноосигурителните вноски;
6. източникът на финансиране.

Постановление №69/05.05.2022 г. за здравното осигуряване на лицата с временна закрила по чл. 1а, ал. 3 от ЗУБ и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и 40а, ал. 3а от ЗЗО (обн. ДВ, бр. 35, от 10 май 2022 г.)

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА С ПРЕДОСТАВЕНА ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 39, АЛ. 6, Т. 2 И ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 40А, АЛ. 3А ОТ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Ред за внасяне на здравноосигурителната вноска – чл. 1, т. 3, б. „а“, „б“ и „г“ от ПМС №69/05.05.2022 г.

ЗА СМЕТКА НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ

1. За срока на временната закрила:

✓ жени до 18 и на и над 63 години:

✓ мъже до 18 годишна възраст и на и над 65 години.

2. За срок 90 дни от датата на предоставянето на временна закрила:

✓ жени на и над 18 години и под 63 години;

✓ мъже на и над 18 години и под 65 години.

За тези лица вноските в определените в разпоредбата периоди са за сметка на държавния бюджет **само ако те не са осигурени на друго основание по чл. 40, ал. 1 от ЗЗО**. Ако има друго основание за осигуряването им здравноосигурителните вноски за лицата през тези периоди не са за сметка на държавния бюджет, а са дължими на съответното друго основание.

ПО РЕДА НА ЧЛ. 40 ОТ ЗЗО

1. След изтичане на периода от 90 дни от датата на предоставяне на временна закрила

✓ жени на и над 18 години и под 63 години;

✓ мъже на и над 18 години и под 65 години.

2. За целия срок на пребиваването в Република България:

✓ лица по чл. 39, ал. 6. т. 2

✓ лица чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО

Това са лица с двойно българско и чуждо гражданство, които пристигат от държава, на чужденците от която е предоставена временна закрила.

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА С ПРЕДОСТАВЕНА ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 39, АЛ. 6, Т. 2 И ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 40А, АЛ. 3А ОТ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Размер на здравноосигурителната вноска - чл. 1, т. 4 от ПМС №69/05.05.2022 г.

ЗА ЛИЦАТА С ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, КОЯТО СЕ ЗАПЛАЩА ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ:

по реда на чл. 40, ал. 4а от ЗЗО - минималният осигурителен доход за самоосигуряващите се лица

ЗА ЛИЦАТА С ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, КОИТО НЕ СА ОСИГУРЕНИ ЗА СМЕТКА НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ, ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 39, АЛ. 6, Т. 2 И ЧЛ. 40а, АЛ. 3а ОТ ЗЗО:

по реда на чл. 40 от ЗЗО

Здравноосигурителната вноска на лицата с временна закрила и на лицата по чл. 39, ал. 6, т. 2 и чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО се внася по реда на ЗЗО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

ВНИМАНИЕ

- Временна закрила на лица, напуснали Украйна е предоставена с Решение №144 от 10 март 2022 г. на Министерски съвет за предоставяне на временна закрила на разселени лица от Украйна и за изменение на Националния план за действие при временна закрила в Република България. На основание т. 2 от това решение временната закрила се предоставя от 24 февруари 2022 г. за срок една година – до 24 февруари 2023 г.
- С Решение №95 от 1 февруари 2023 г. Министерският съвет удължава действието на временната закрила на украинските граждани до 4 март 2024 г. Приетото решение е в съответствие с Решението на Европейската комисия за удължаване действието на Директивата за временна закрила.
- С Решение №54 от 25 януари 2024 г. Министерският съвет удължава действието на временната закрила на украинските граждани до 4 март 2025 г.
- С Решение №79 от 20 февруари 2025 г. Министерският съвет удължава действието на временната закрила на украинските граждани до 4 март 2026 г.
- С Решение №190 от 17 февруари 2026 г. Министерският съвет удължава действието на временната закрила на украинските граждани до 4 март 2027 г.

ОСИГУРИТЕЛЕН ДОХОД И ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ ЗА ЛИЦАТА С ПРЕДОСТАВЕНА ВРЕМЕННА ЗАКРИЛА, ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 39, АЛ. 6, Т. 2 И ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 40А, АЛ. 3А ОТ ЗАКОНА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

Пример:

Лице с двойно българско и украинско гражданство от 01.01.2021 г. напуска България и заминава за Украйна. От същата дата подава заявление за напускане на България по реда на чл. 40а от ЗЗО. Считано от 01.05.2025 г., поради военните действия в Украйна, се завръща в България. Подава заявление за завръщане в страната.

Здравноосигурителните права на лицето се възстановяват по реда на чл. 40а, ал. 3а от ЗЗО – веднага след завръщането му в България - 01.05.2025 г., а не по реда на чл. 40а, ал. 2 или 3 от същия закон *(след изтичане на 6 последователни месеца, през които лицето е осигурявано по реда на чл. 40 от ЗЗО или след еднократно заплащане на сума в размер на 12 здравноосигурителни вноски, определени върху минималния месечен размер на осигурителния доход за самоосигуряващите се лица, определен със* ***Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване*** *към момента на внасянето на вноските)*. За лицето се дължат здравноосигурителни вноски по реда на чл. 40 от ЗЗО от 01.05.2025 г.